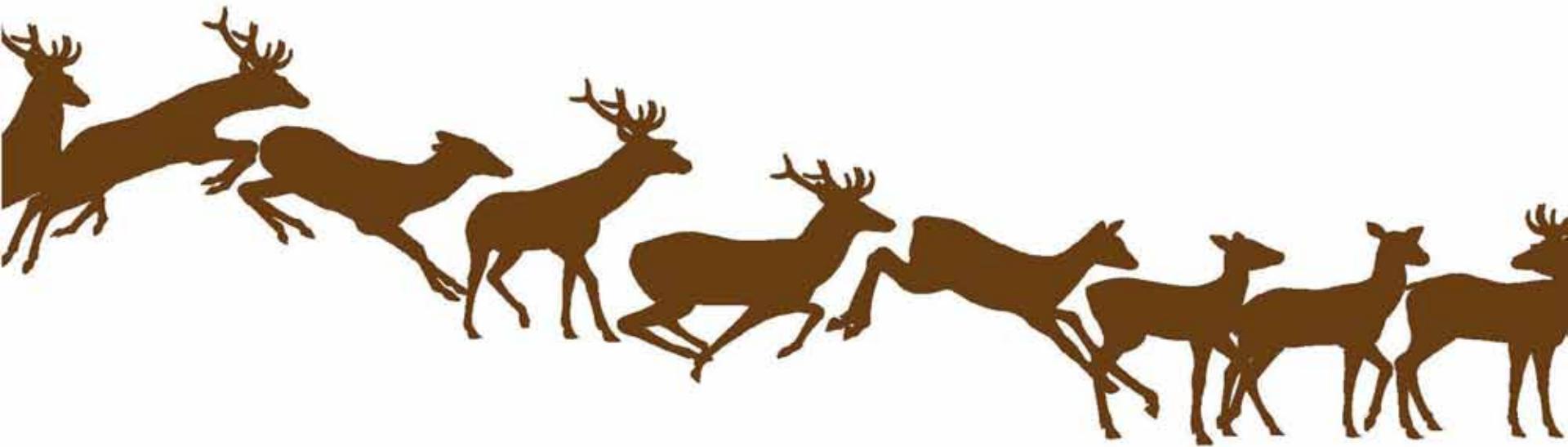

Ante og post mortem

www.hjortesenteret.no

1. Ante mortem

- Tilsvarande som for oppdrettsvilt og husdyr
 - ante mortem = før dauden
- Skal bruke informasjon om viltet sin åtferd før felling til å avgjera godkjenning
 - om ikke direkte observasjon så må jeger og jaktlag "intervjuast"
- Ein nyttar altså jegererfaringa inn i kjøtkontrollen

2. Kva ser/spør vi etter?

Unormal åtferd:

- Haltheit
 - Ustødig gange (sjanglar)
 - Blindheit
 - Manglande skyheit
 - Langvarig jaging ved jakt
 - kan auke pH/ redusera mjølkesyreutviklinga - kjøtet blir ikkje mørt
 - Dyr daude utanfor jakt, inkl. ihjelkøyrte, skal ikkje kontrollerast av feltkontrollør
- Overlate til Mattilsynet**

1. Post mortem

- post mortem = etter dauden
- normal anatomi (indre og ytre)
- slaktehygiene
- At det er avvist få eller ingen slakt av hjortevilt gjennom mange år med kjøttkontroll frå MT betyr ikkje at det ikkje er grunn til å være på vakt

3. Kva ser vi etter?

Unormal anatomi:

- Skader, t.d. beinbrot
 - svekka muskulatur
 - teikn til betennelse?
 - lokal betennelse kontra heile dyr
 - sjekke lymfeknutar
- Feittfordeling, avhengig av alder, kjønn, tidspunkt
 - lite feitt i jakttida er teikn på dårlig kondisjon
 - feittet på ryggen brukast først, deretter innvollsfeitt og nyrefeitt
 - til slutt feitt rundt hjarte og beinmarg
 - bringebærfga beinmarg indikerar sterk avmagring
- Symmetrisk skrott med "makrellmønster" og kvitleg feitt er normalen

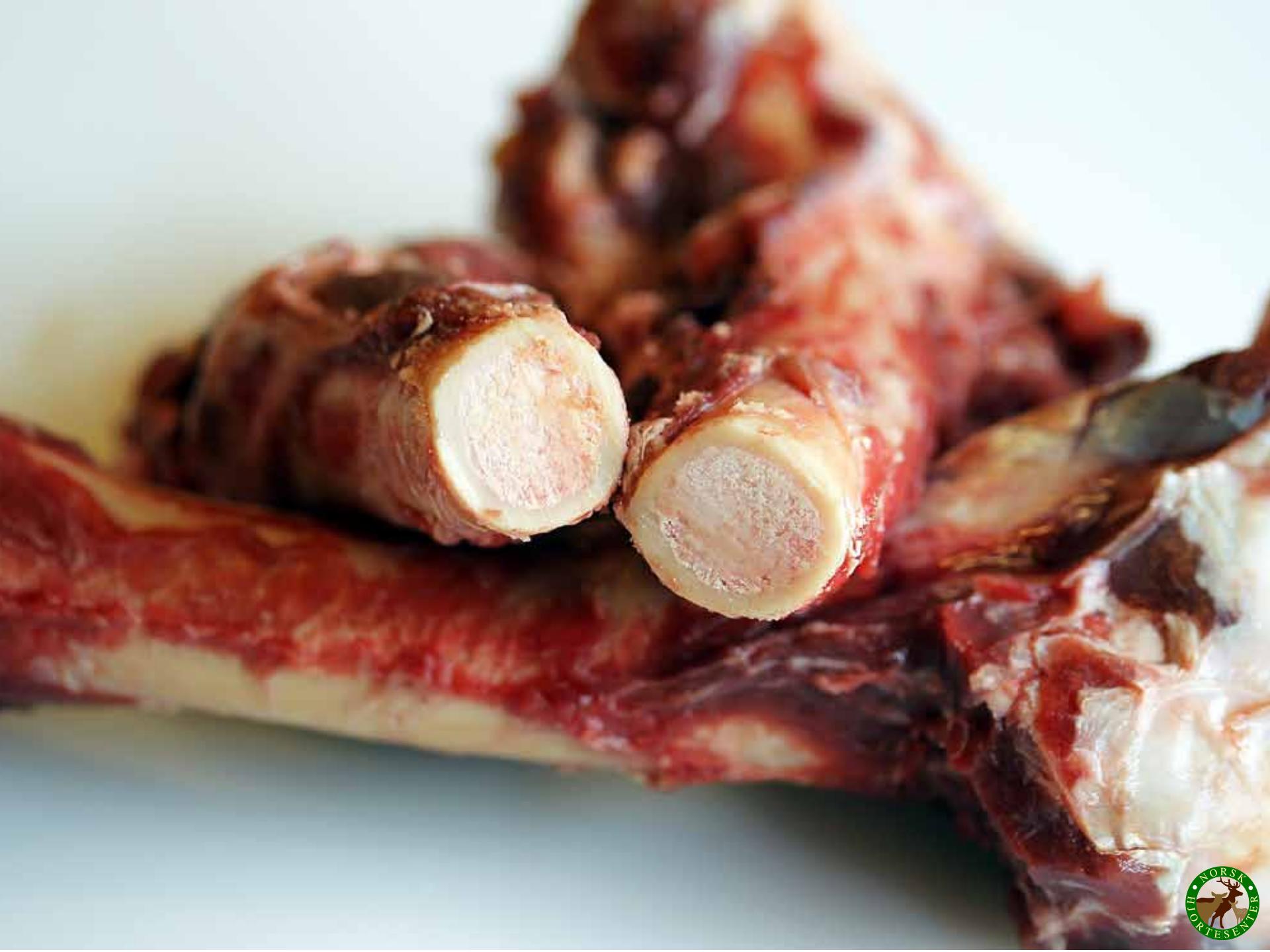

4. Vurdering av dyret og slaktet

- Første steg: åtferda til dyret
 - Andre steg: ytre anatomi (skader o.l.)
 - Tredje steg: indre anatomi
 - feittfordeling
 - organ (tema for Mattilsyn-foredrag)
 - Fjerde steg: hygienisk handtering av slaktet
 - Feltkontrollørar vurderar berre heile slakt
 - både med og utan skinn kan godkjennast
 - men berre veterinær som gjennomførar kassasjon
- ← Ante mortem-kontrollen
- Post mortem-kontrollen